

TEATRU CA LA PODU ' GRANT

TANGO de Slawomir Mrozek ● Teatrul Giulești ● Data premierei: 5 iulie 1990 ● Regia: Laurian Oniga ● Decoruri: Florin Rain, Petru Rogojină ● Costume: Oana Tofan ● Distribuția: Mircea Constantinescu (Arthur), Mugur Arvunescu (Stomil), Angela Ioan (Eleonora), Jeanine Stavarahe (Eugenia), Nicolae Urs (Eugeniuz), Iuliana Ciugulea (Ala), Mircea N. Crețu (Edek).

poate în jurul lor, gândul, ideea, intuiția, revelația, a rămas perfect impermeabil pentru demersul regizoral. De aceea, spectacolul pare lung, este plicticos și, la urma urmei, nu spune nimic altceva decât că Dana Dembinski se vedește mai mult decât o „speranță”, că e o actriță aproape formată, cu mobilitate interioară și exterioară, cu înclinații notabile spre partiturile bogate în dramatism; o supraveghere mai atentă a emisiei vocale i-ar completa convingătoarea „prezență” scenică. Mai degrabă în jurul Danei Dembinski decât alături de ea evoluează, decent, dar fără nici un pic de relief, Mihai Coadă și Adrian Titieni. Din punct de vedere interpretativ, Mircea Albulescu și-a respectat, fără îndoială, indicațiile regizorale, apărând frapant (la propriu și la figurat) în chip de bătrîn filosof vagabond (sau așa ceva), dar părînd că vine din altă piesă. Teodora Mares a tăcut util și grațios într-un scaun cu rotile (simbolizînd, pesemne, absurdul).

Spectacolul teatrului ploieștean ne-a reconfirmat opinia ca profesionalitatea nu-i un lucru chiar atît de mărunt pe cît cred unii și că ea merită din plin respectul nostru. Cînd e cazul.

ALICE GEORGESCU

Printre teatrele care au mers din rău în mai rău, în ultima vreme, pînă la revoluție dar și după, incluzînd deci în întregime stagiunea '89-'90, se află și Teatrul Giulești. Cît de bun va fi noul director, Vlad Mugur, urmează a se vedea abia din stagiunea '90-'91. În orice caz, sarcina lui nu e deloc ușoară, „moștenind” un teatru degradat, de la starea de funcționalitate a clădirilor la starea trupei și mai ales a stilului de joc care-o definește. Cîndva, nu cu foarte mulți ani în urmă, Giuleștiul era unul dintre cele mai bune teatre din Capitală, aici producîndu-se spectacole remarcabile, semnate chiar de regizorii de atunci ai teatrului: Alexa Visarion, Tudor Mărășcu, Dinu Cernescu. Ce s-a întîmplat și cine poartă vina are acum mai puțină importanță. Cert este că s-a ajuns la o gravă pervertire a gustului pentru teatru, proliferarea dramoletelor larmoaiante și a melodramelor eticiste ajungînd să dea tonul reprezentațiilor și să-și subordoneze „stilistic” orice titlu, de la *Regele Lear* la *Pescărușul lui Cehov*. S-au „stricat” nu numai actorii, ci „s-a stricat” și publicul teatrului, dornic acum să-și scoată cît mai repede batista pentru a lăcrima în voie la abundența loviturilor de teatru și a celorlalte nefericiri de pe scenă. Mai

mult, se poate vorbi pînă la un punct chiar de o evidentă de-profesionalizare a trupei, mulți actori ajungînd să vorbească fără să se audă, cu o pronunție deficitară și o frazare stradală, pînă și impositația corectă a vocii fiind o raritate. Asta, ca să nu mai vorbim de cîrligile de tot soiul, propagînd cu obstinție mitocănia, printr-o activitate de bine de rău totuși stipendiată, nu pentru altceva decât pentru cultivarea publicului!

Că s-a ajuns într-adevăr pînă aici ne-o dovedește cu prisosință și ultima premieră a stagiunii trecute, jucată la sala de la Podul Grant, dar parecă și acolo prea în centru pentru oferta spectacolului. Și cînd te gîndești că era vorba despre una dintre cele mai bine scrise și mai actuale parabole ale dramaturgiei moderne, jucată cu mare succes nu numai în străinătate, ci și la noi în țară: *Tango*-ul lui Mrozek. Cu această piesă teatrul românesc înregistrează, în ultimii 25 de ani, cel puțin 4 spectacole de referință: primul, și cel mai important, deschizînd fericit seria, a fost creat de Radu Penčulescu la Teatrul Mic în 1968; Alexandru Colpacci n-a rămas mai prejos, în 1979, prin terifiantul său spectacol de la secția maghiară a Teatrului de Stat din Oradea; cituși de puțin complexat, pe atunci foarte tînărul Cristian Hadjiculea dă, la rîndu-i, în 1978, unul dintre cele mai valoroase spectacole din ultimele decenii ale Naționalului ieșean; în sfîrșit, un alt regizor de incontestabil talent, Tompa Gabor, oferă o reprezentație de neuitat la Studioul „Cassandra” al IATC, în 1982, cu Petrică Nicolae în Edek. La Teatrul Mic personajul fusese interpretat de Octavian Cotescu; la Oradea, de Tecși Sandor; la Iași, de Sergiu Tudose.

Foarte inegal, chiar contrariant prin diferențele valorice și de coerență logică de la un spectacol la altul, Laurian Oniga nu e un regizor netalentat. Dimpotrivă. Are o fantezie bogată, (nu și strunită adecvat întotdeauna), are o încrîncenare (salutară) pentru impunerea unei descifrări contemporane a sensurilor textului, vedește o certă apetență pentru valorile metaforice ale cadrului plastic, definindu-și în general montările ca viziuni regizorale-scenografice moderne, percutante, chiar cînd nu ești de acord cu ele pînă la capăt. Ei bine, nimic sau aproape nimic din toate acestea, în spectacolul de la Podul Grant. Un soi de „corectitudine” amatoristică, de casă de cultură cu cotizanți semi-profesionalizați, dornici să se arate în public altfel decât în viața civilă (purtîndu-și cu ostentație costumele și toaletele, comportînd

și ele câteva „găselnițe“ fistichii), ne atrage fără să vrem atenția că sintem totuși la Podul Grant, nu în altă parte. Merg mai departe și zic: s-ar putea, totuși, ca actorii să aibă „dreptatea“ lor și să joace aici pentru un „anumit“ gen de public. Dar, dacă ar fi să fie așa, ce nevoie aveau de **Tango-ul** lui Mrožek, câtă vreme îl aveau gata lansat, chiar de ei, pe Sorin Holban?

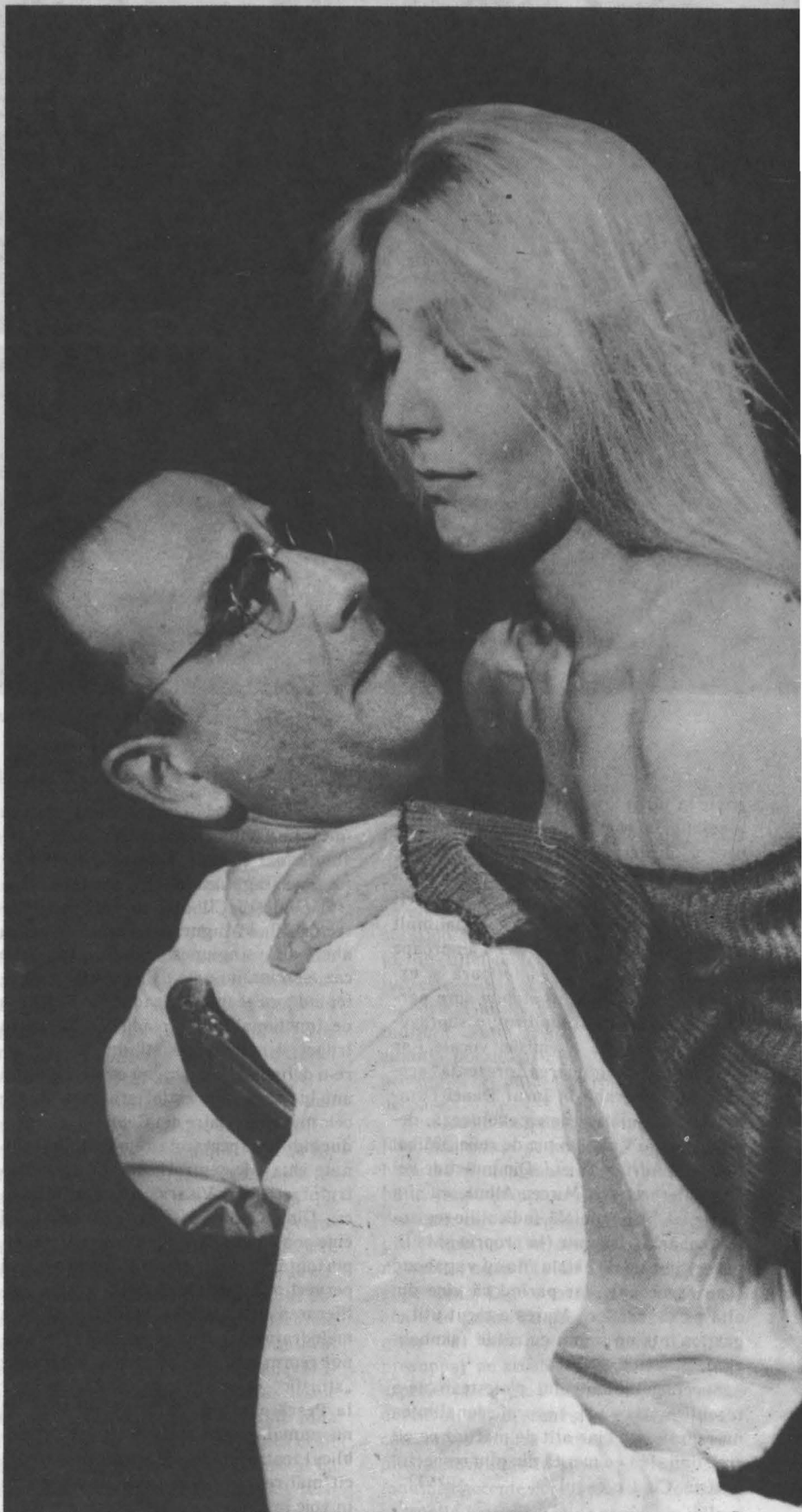
Regizorul nu s-a impus în fața trupei și n-a reușit să ni se impună în nici un fel prin acest spectacol bucureștean. A și pornit la drum cu o distribuție de încropeală, doar Mircea Nicolae Crețu în Edek și Nicolae Urs în bunicul Eugeniusz părăind indicații pentru rolurile în cestiune. Nu se poate să nu-și fi dat seama că Murgur Arvunescu poate fi orice altceva decât actorul în stare să-l joace pe Stomil, că Tuliana Ciugulea, în rochia ei albă de mireasă, e o Ala la fel de „albă“ la premieră ca și la prima lectură la masă, că Mircea Constantinescu o fi poate bun pentru August-prostul în clovneriile lui Mihai Mălaimare, dar nu și pentru dificilul rol al lui Arthur, care, interpretat exterior, poate duce toată șandramaua de ripă. Ceea ce s-a și întâmplat, la operațiune mai dându-și concursul, în grade diferite, Jeanine Stavarache (bunica Cornelia) și Angela Ioan (Eleonora).

Nu costumele (Oana Tofan) sînt urite, ci ostentația cu care sînt purtate e de prost gust, chiar pentru condiția (simbolică) a personajelor. Cît despre decoruri, semne de doi autori (Florin Rain și Petru Rogojină) ne mulțumim să spunem că ele aparțin de fapt lui Dumitru Georgescu, care a creat ușile pentru ceea ce s-a numit, à la Giulești, **Solness, constructorul**. Mobilierul „de epocă“, firește de la magazine, își dezvăluie sursa în ciuda dublei revendicări artistice.

Ce rost ar avea să analizăm, în aceste condiții, cum a fost cutare interpret în cutare rol? Mai curînd, ca ardeleanul în fața girafei, ești tentat să exclami că „acest animal nu există!“.

Dar dacă totuși există? Dar dacă teatru ca la Podu' Grant se face nu numai la Giulești ci și pe alte scene bucureștene? Ce-i de făcut? Să vedem răspunsurile noii stagiuni, începînd chiar cu Teatrul (care nu se va mai chema Giulești, ci) **Odeon**. O schimbare de nume, care sperăm să marcheze și o schimbare de stil. Fie deci ca, încă o dată, cele rele să se spele, cele bune să se adune și, mai ales, vorba unui fost critic teatral, s-auzim numai de bine!

VICTOR PARHON

Mircea Constantinescu, Iuliana Ciugulea